No. 117. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 27 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten September.

De terugkomst der Koninklijke familie in deze hoofdstad is op den 28 of 30sten bepaald. Men verneemt met leedwezen, dat Mevrouw de hertogin *van Orleans* steeds ongesteld is, en dat men deswege niet geheel gerust is.

— Z. Keiz. H. de Aartshertog van Oostenrijk wordt den 1 October alhier verwacht.

— Het is thans zeker, dat de graaf *van Pahlen* niet herwaarts zal terugkeeren. Men schijnt hem ook vooreerst geen opvolger te willen geven, als gezant bij het Fransche hof.

— Men heeft een vijftal personen gevat die zich aan het maken van valsche bankbriefjes van 500 fr. hadden schuldig gemaakt.

— Den 21sten October aanstaande zal op nieuw te Versailles de aanbesteding plaats hebben van het aanleggen der openbare werken voor het vak van den ijzeren spoorweg van Parijs naar de Belgische grenzen. Dien ten gevolge zullen alsdan de werken voor het aanleggen van den ijzeren spoorweg van Parijs tot Creil, in het departement der Oise, zijnde een afstand van 65,598 meters (omstreeks 12 Nederlandsche uren) aanbesteed zijn.

— De beruchte *Deutz*, die in 1832 de verblijfplaats der hertogin *van Berry*, in wier dienst hij was en die hem met weldaden had overladen aan de Fransche regering verried en daarvoor eene som van 500,000 franken ontving, bevindt zich thans in zoodanigen toestand van armoede en ellende, dat hem geen ander redmiddel, dan de plaatsing in een bedelaarswerkhuis te Parijs overschiet. Hij heeft in allerlei ongebondenheid den prijs van zijn verraad verspild, en is tot verregaande dronkenschap vervallen, zoo zelfs, dat zijne verstandelijke vermogens daardoor gekrenkt zijn. In den laatsten tijd heeft hij van de aalmoezen zijner geloofsgenooten moeten leven.

— Ter beurze van heden (24 September) waren genoteerd: 5 pCt. 118,80; 3 pCt. 80,20; Nap. r. 107,30; Rom. L. 105⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten September.

Men schrijft uit St. Petersburg van den 13den dezer:

» Heden heeft de Keizer eene groote reis naar het binnenste des rijks aanvaard. Naar men verneemt begeeft Z. M. zich eerst naar Kiew en van daar naar Wosnessensk, om de aldaar bijeengetrokken legerkorpsen te inspecteren. Vervolgens zullen ook de havens aan de Zwarte zee, met name Odessa en Sebastopol bezocht worden, van waar Z. M. over Warschau naar St. Petersburg zal terugkeeren."

Den 11 dezer maand heeft in de slotkapel van Zarskoje-Selo de plegtige doop van de jonggeboren Grootvorstin *Alexandra* plaats gehad. Bij die gelegenheid heeft er te Petersburg eene groote processie plaats gehad.

— De Koning en de Koningin van Pruissen zijn den 19den dezer te Trier aangekomen en aldaar plegtig ingehaald. Den volgenden dag hebben HH. MM. zich naar Saarbrucken begeven. — Naar het schijnt, is ook uit naam van de burgerij der stad Keulen aan den Koning van Pruissen een door verscheidene duizende personen onderteekend verzoekschrift tot het erlangen van meer vrijzinnige gemeentelijke instellingen in de Rhijn-provincie ingediend. De tekst van dat stuk en het bij de aanbieding van den Koning daarop bekomen antwoord zijn echter nog niet openbaar gemaakt.

Naar men verneemt, zullen HH. MM. over Rastadt, Kehl, Straatsburg en Bazel naar Neuschatel reizen, van daar zich over Saarluis en andere plaatsen naar Karlsruhe en vervolgens naar Stuttgardt begeven.

Blijkens bekendmaking van den Pruissischen gezant in Zwitserland, zal Z. M. de Koning, op Zwitsersch grondgebied, het strengste *incognito* bewaren, en verlangt Z. M. op Hoogstdeszelfs reis door Bazel, vermoedelijk op den 23 dezer, van pligtplegingen verschoond te blijven.

De *Keulsche Courant* deelt de volgende toasten mede, die door Z. M. den koning van Pruissen bij het feestmaal, aan de officieren van de beide verzamelde legerkorpsen in het legerkamp gegeven, werden ingesteld.

» Mijne Heeren van de 7de en 8ste legerkorpsen! wanneer wij een blik werpen op de roemvolle gevechten van de jaren 1814 en 1815, herinneren wij ons onwillekeurig de roemrijke namen van den kroonprins van Wurtemberg en van Prins *Willem van Oranje*; beide deze Vorsten dragen thans de kroonen hunner vaders, en hebben wel willen tegenwoordig zijn bij de feesten van ons leger: gisteren bij de inwijding van de vaandels en heden bij de groote wapenschouwing van de beide legerkorpsen. Met vreugde, Mijne Heeren, zult gij dezen toast ontvangen: Leven HH. MM. de koningin van Wurtemberg en der Nederlanden!"

Door den koning van Wurtemberg werd deze toast volgenderwijs beantwoord.

» Ik heb met uitstekend genoegen een zoowel georganiseerd en gedisciplineerd leger gezien, maar nog aangenamer is mij 't gezigt geweest van een volk, dat van liefde en getrouwheid voor zijnen koning doordrongen is. Het Duitsche Vaderland ziet met het grootste vertrouwen op Uwe Majesteit, en ik drunk de wenschen van geheel Duitschland, van zijne vorsten en zijne volken uit, met den dronk te brengen van: Leve Z. M. den koning van Pruissen."

Een andere toast des konings van Pruissen was van dezen inhoud:

» Wij hebben het geluk in ons midden te hebben een lid der keizerlijke (oostenrijksche) familie; hij heeft wel het kommando van mijn 16de regiment willen aannemen, en met genoegen heb ik hem heden aan het hoofd van zijn regiment begroet, begroetende de kleuren van het Aartshertogelijk huis, die hunnen oorsprong hebben van de muren van St. Jean d'Acre."

De Prins beantwoordde dezen toast:

» De keizer, mijn meester, heeft mij naar dit legerkamp gezonden. Met genoegen heb ik Uwe Majesteit mij een regiment zien geven; want ik ben aldus lid van een leger geworden, dat zich onwankelbaar in tijden van gevaar getoond en groote daden verrigt heeft. Op dat tijdstip hebben wij zegevierend voor de vrijheid gestreden. Zoolang Pruissen en Oostenrijk, zoolang het overige Duitschland eendragtig blijven, zullen wij onwankelbaar zijn als de rotsen van onze bergen. God behoede Uwe Majesteit!"

— Men deelt thans eene lijst van de vreemde officieren mede die de manoeuvres der 7de en 8ste pruissische legerkorpsen in de Rijnprovincie hebben bijgewoond. Men ziet daaronder vooral een groot getal engelsche en Hannoveraansche officieren, voorts van meest alle duitsche staten; fransche officieren komen er slechts twee voor: de baron *d'Etchgoijen* en de kapitein *de Gaujal*. Als van het Nederlandsche leger daar tegenwoordig worden opgegeven: Kolonels, *van der Smissen*, *Rigot de Beguins*, *Herr*. Luitenant-Kolonels, *de Bellefroid*, *v. Wiebeking*. Majoors *van Mulken*, *van Merlen*, *van Rijneveld*. Ritmeester, *Erdey*. Kapitein, *Fichter*. Luitenants, *Camp*, *Elout*, Graaf *van Limburg-Styrum*, *v. Rappard*, *van Wessem*, Graaf *v. Wassenaar*, *Muller*, *Preuscher*, *van der Smissen*, *Boreel de Mauregnault*, *v. Heitz*, *Abel*.

— In den morgen van den 19 dezer is, in de stad Bergheim (district Keulen) brand ontstaan, die, door gebrek aan water en door de nabijheid van veel brandbare stoffen, derwijze toenam dat binnen weinige uren de halve stad een prooi der vlammen is geworden. Meer dan honderd huisgezinnen zijn van huis en have beroofd.

— Dank zij der krachtdadig genomene maatregelen is men den boschbrand op de Saksische grenzen den 1 Sept. meester geworden. Dezelve heeft ruim 8 dagen gewoed. Gedurende dien tijd geleek de lucht in den omtrek naar eene vuurzee. Deze brand heeft groote schade veroorzaakt. Dezelve kan nog niet berekend worden. Het gezigt op de uitgestrekte zwarte vlakte, waarop alles verdwenen is, is betreurenswaardig.

— Uit Napels wordt van den 18 gemeld, dat het feest van de

Madona di Piedigrotta met den meestmogelijken luister gevierd is. Om dezen luister te verhoogen, heeft de Koning zijne geheele beschikbare krijgsmagt, ten getale van 55 bataillons, 32 eskadrons en 20 batterijen artillerie in de hoofdstad vereenigd, en over deze krijgsmagt eene wapenschouwing gehouden. Terwijl de Koning met zijn gevolg naar de kerk der *Madona* toog, deden 40 muzijkkorpsen zich hooren, en werden de kanonnen der forten en van de 10 voor de stad liggende oorlogsvaartuigen gelost. In weerwil van den overgrooten toevloed van toeschouwers uit naburige plaatsen, is het feest in goede orde afgeloopen.

— Uit Servië heeft men nadere berigten. De voorslagen door de hoofden des opstands *Mucsitsch*, *Petronievitsch* en *Simitsch* aan vorst *Michael* gedaan, zijn door dezen verworpen; de drie aanvoerders der opstandelingen blijven dus aan het roer. Het getal vlugtelingen uit Servië wordt in Semlin dagelijks grooter. De Turksche commissarissen *Schekib Effendi* en *Kiuvil Pacha* hebben van Belgrado verslag naar Konstantinopel gezonden, en het antwoord van den Sultan wordt te gemoet gezien. De Consuls te Belgrado hebben geweigerd, de mededeeling van de tegenwoordige provisionele regering van Servie aan te nemen. De provisionele administratie te Belgrado bestaat uit vijf leden, en de afgevaardigden der 17 districten zijn naar Belgrado geroepen, om over de verder te nemen maatregelen te beraadslagen in afwachting van het antwoord des Sultans.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten September.

H. M. zal heden een' kabinetsraad bijwonen, ten gevolge waarvan het Parlement op nieuw zal geprorogeerd worden.

— Gisteren nacht (Vrijdag), ten 3 ure, is te Liverpool, in een pakhuis, waarin eene groote hoeveelheid katoen voorhanden was, een hevige brand ontstaan, welke spoedig tot andere daarbij gelegen pakhuizen, waarin mede katoen, pik, teer en olie geborgen waren, oversloeg, en die, niettegenstaande de ijverigste pogingen, zich wijd en zijd verbreidde, en des morgens ten 10 ure, volgens de laatste berigten, nog aanhield; een groot aantal bergplaatsen, met ongeveer 80,000 balen katoen en eene ontelbare menigte andere koopwaren, wier waarde men niet kan berekenen, is eene prooi der vlammen geworden. Bovendien zijn eenige personen, tot de dienst der brandspuiten behoorende, de slagtoffers van dezen brand geworden, en een nog grooter aantal is gekwetst geraakt.

— Lord *Ashburton*, die onlangs het verdrag met Amerika gesloten heeft, is gisteren middag, met een Koninklijk fregat, in goeden welstand in Portsmouth aangekomen.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 92⅝; Ned. 2½ pCt. 51⅞; dito 5 pCt. 102½; Spanje 16⅞; Portugal 21½; Brazilie 67; Columbia 21.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten September.

De koning bevindt eenigzins ongesteld ten gevolge van eene verkoudheid die hem op de jongste terugreis van Andenne heeft overvallen. Het voorgenomen bezoek in het kamp van Beverloo op den 27sten zal dus geen voortgang hebben.

— De wet op het lager onderwijs heeft thans ook de bekrachtiging des Konings ontvangen en is onder dagteekening van den 23sten September afgekondigd.

— De senaat heeft de wet, strekkende om de stad Brussel in hare finantiele ongelegenheid te hulp te komen, met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen, en zich daarop den 23sten beginnen bezig te houden met de wet tot het sluiten eener geldleening van 29½ millioen franken, die vooral ook voor de voltooijing van den ijzeren spoorweg zullen worden besteed. Verscheidene senatoren hebben bij die gelegenheid het beheer der finantien in het algemeen en dat van den ijzeren spoorweg in het bijzonder levendig aangetast. Zij wilden, dat er meer spaarzaamheid in de exploitatie van dien spoorweg heerschte. De heer *Dumon Dumortier* heeft beweerd, dat men in het volgend jaar met een zeer aanzienlijk te kort zou te strijden hebben. Hij wilde, dat de staat de 5 millioen franken, die aan de Belgische bank geleend zijn, opvorderde en met dat bedrag de leening verminderde.

De heer *Desmanet de Biesme* betoogde, dat om 's rijks geldmiddelen te redden, eene andere organisatie van het leger volstrekt noodzakelijk was. Hij dreigde zelfs met staatkundige beroeringen, die te eeniger tijd uit den ongunstigen toestand van 's rijks finantien zouden kunnen voortvloeijen. De leeningswet schijnt ook tegenstand te ontmoeten, ten gevolge der wenschen van sommigen senatoren, omtrent het aanleggen van nieuwe takken van den spoorweg, zoo als dien naar Hasselt.

Gisteren heeft de senaat het ontwerp van leening voor de spoorwegen, nadat de heer *Dumon-Dumortier* zijn amendement ingetrokken had, met 24 tegen 9 stemmen aangenomen. Daarop heeft dezelve nog een ontwerp betrekkelijk de wijnen aangenomen, waarna de zitting, daar er niets meer aan de orde was, door den minister van binnenlandsche zaken, namens den koning is gesloten geworden.

— De viering der September-feesten is gisteren voortgezet met een groot concert in het park, waaraan onder anderen een 700tal zangers, uit alle provincien van Belgie opgekomen, deel namen. Morgen worden de prijzen aan de overwinnaars in de boogschiet-oefeningen uitgedeeld, zal er eene harddraverij gehouden worden en des avonds het park verlicht zijn.

— De heer *Olozoga* is in deze hoofdstad aangekomen.

— In eene vergadering van de alhier gevestigde afdeeling van het buitenlandsche Britsche bijbelgenootschap is verslag gedaan van hare werkzaamheden, en gemeld, dat in Belgie, door de onderscheidene rondventers, 97,323 bijbels en nieuwe testamenten zijn verkocht geworden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten September.

Bij besluit van 20 September, n°. 81, heeft Zijne Majesteit benoemd:

tot lid der commissie van onderwijs in Zeeland en school-opziener in het tweede school-district dier provincie, in plaats van den heer mr. *J. A. Schneither*, tot andere functien geroepen, jhr. mr. *M. J. Schuurbeque Boeije*, griffier bij de arrondissements-regtbank te Zierikzee;

tot honorair lid bij voormelde commissie van onderwijs, de heer *E. J. F. P. J. G. Vogelvanger*, med. doct. te Hulst.

— Bij besluit van Z. M. zijn tot ontvangers der registratie onder anderen in deze provincie benoemd: te Oss, de heer *J. C. P. M. Pels Rijcken*, thans ontvanger te Horst in Limburg; te Oudenbosch, de heer *F. van Glabbeek*, thans ontvanger te Gorredijk; te Boxmeer, de heer Jhr. *J. Stern*, thans surnumerair der registratie in deze provincie. Tot surnumerair van de registratie in deze provincie, de heer *M. J. Habraken*.

Zijnde bij voormeld besluit de verificateur van de registratie van de tweede klasse in de provincie Groningen, de heer *G. G. P. L. de San*, in dezelfde hoedanigheid overgeplaatst in de provincie Noord-Braband, zoo mede de surnumerair der registratie in de provincie Overijssel, jhr. *W. H. G. L. du Peyon van Breugel*, in dezelfde hoedanigheid naar de provincie Zuid-Holland.

Voorts heeft Z. M. bepaald, dat men de invoering van Hoogstdeszelfs besluit van den 7den September 1842, n°. 82, zal worden opgedragen:

a. Het kantoor van registratie der burgerlijke akten te 's Gravenhage, aan den heer *C. L. Loder*, ontvanger van de registratie aldaar;

b. het kantoor van ontvangst van successie-regten te 's Gravenhage, aan den heer *M. de Grane*, thans ontvanger der registratie aldaar;

c. het kantoor van registratie der burgerlijke akten te Rotterdam, aan den heer *C. C. Dutilh*, thans ontvanger van de registratie aldaar;

d. het kantoor van ontvangst van successie-regten te Rotterdam, aan den heer *C. van Vollenhoven*, thans ontvanger der registratie aldaar.

— Bij besluit van Z. M. van den 21sten September 1842, n°. 60, is aan den onder-intendant der eerste klasse bij de militaire administratie in Oost-Indie *G. Filet*, een eervol ontslag uit die betrekking verleend, onder toekenning van pensioen en vergunning om de uniform van zijn korps bij voortduring te blijven dragen.

— Bij besluit van den 16den September 1842, n°. 139, is de 2de luitenant-kwartiermeester *G. F. A. Rogaij*, van het 5de regement infanterie, in zijnen tegenwoordigen rang en ancienneteit overgeplaatst bij het regement grenadiers, en zulks in remplacement van den 1sten luitenant-kwartiermeester *J. C. N. van Hees*, bij dispositie van den directeur-generaal van oorlog geroepen, om bij gemeld departement werkzaam te zijn.

— Gisteren heeft te 's Hage de eerste openbare afkondiging plaats gehad voor de huwelijksverbindtenis tusschen Zijne Koninklijke Hoogheid *Karel Alexander Augustus Jan*, Erf-Groothertog *van Saxen-Weimar-Eisenach*, en Hare Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Prinses *Wilhelmina Maria Sophia Louisa* der Nederlanden.

— Het heeft Z. K. H. den Prins *van Oranje* goedgunstig behaagd, eene som van *honderd gulden* te doen toekomen aan de commissie tot inzameling van liefdegiften, ten behoeve van de nagelatene betrekkingen der met de Pink *de jonge Pieter* verongelukte visschers.

— H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* heeft Zaturdag de Koninklijke Bibliotheek bezocht, ter bezigtiging van het prachtige werk, hetwelk door den graaf *Bastard* te Parijs wordt uitgegeven, onder den titel van: *Ornemens et Peintures des manuscrits depuis le he jusqu'au* 16e *siècle*, en door Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*, aan die inrigting ten geschenke is gegeven.

— In de *Staats-Courant* leest men heden het volgende:

»Het zou niet behooren tot de taak der *Staats-Courant* om de door zekeren *Karl Heintzen*, in de *Kölnische Zeitung* geplaatste artikelen, tegen de militaire dienst in Nederlandsch Indie te wederleggen, al ware het ook uitgemaakt, dat die artikelen eene wederlegging verdienden. Maar wij oordeelen het met de bestemming

onzer courant overeenkomende om daadzakelijke onwaarheden, tegen de Nederlandsche regering gerigt, waar het pas geeft, tegen te spreken. Uit dit oogpunt achten wij het niet ondienstig te verklaren, dat wij ons hebben verschaft een officieel uittreksel uit de koloniale stamboeken, waaruit blijkt, dat in den loop van 1842 naar de Nederlandsche kolonien zijn vertrokken 1290 militairen, waaronder:

Nederlanders	1088
Duitschers	90
Van andere natien	112
	1290.

— In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men het volgende:

» Voor eenige dagen is alhier een belangrijk letterkundig voortbrengsel in het licht verschenen, getiteld: *Bijdragen tot de kennis van het karakter van* CONSTANTYN HUYGENS, *ontleend uit aanteekeningen, wegens het beheer zijner goederen.* Onze verdienstelijke stadgenoot, de heer *A. D. Schinkel*, in wiens rijke verzameling die eigenhandige aanteekeningen berusten, heeft dit werkje, 't welk belangrijk en keurig gedrukt is, uitgegeven, waarmede hij op nieuw den dank heeft verdiend der Vaderlandsche letterkundigen in het algemeen, en der vereerders van dien grooten staatsman en dichter in het bijzonder."

— Blijkens berigt van den minister van finantien zijn de midden prijzen der inlandsche granen van 20 Augustus tot 19 September geweest als volgt: per mud Tarwe *f* 2,59½; Rogge *f* 6,83; Boekweit *f* 6,24; Gerst *f* 4,52; Haver *f* 2,92; ongepelde Spelt *f* 3,27; derhalve zullen gedurende de maand October de regten op den in- en uitvoer zijn als volgt: *Invoer per Mud*: Tarwe en gepelde spelt 25 *c.*; Rogge en Boekweit ieder 15 *c.*; Gerst en Mout 25 *c.*; Haver 75 *c.*; Ongepelde Spelt 50 *c.*; *Uitvoer*: Tarwe en gepelde Spelt 50 *c.*; Rogge en Boekweit ieder 30 *cent.*

Vervolg van den inhoud van het voor te dragen tweede boek van het strafregt. Zie ons vorig nommer.

In den 9den titel wordt, onder anderen, bepaald, dat de hoofden der ministeriële departementen, die zich zullen hebben schuldig gemaakt aan eene der daden, bedoeld bij art. 75 der Grondwet, zullen worden gestraft met verbanning voor den tijd van ten minste *vijf* of ten langste *twintig* jaren, of wel met enkele eerloosverklaring.

De regter zal, bij de toepassing dezer straffen, acht geven op de belangrijkheid van de bepalingen der Grondwet of der wetten, welke mogten zijn geschonden of niet opgevolgd, op de schade, die daardoor is veroorzaakt, en op de omstandigheid, of dezelve al dan niet gemakkelijk te herstellen is.

De *dertiende titel* houdt straffen in tegen het tweegevecht. Art. 2. » De uitdaging tot tweegevecht wordt gestraft met correctionele gevangenisstraf van ten minste eene en ten langste zes maanden, en met eene geldboete van ten hoogste *f* 300. »

Art. 3. » Met dezelfde straf zullen worden gestraft zij, die eenen anderen, uit hoofde dat hij een tweegevecht heeft geweigerd, openlijk honen of beleedigen. »

Aanzetting tot tweegevecht wordt (art. 4) gestraft met correctionele gevangenisstraf van ten minste een en ten langste zes maanden, en met eene geldboete van niet minder dan *f* 100, en niet hooger dan *f* 500.

De *veertiende titel*, behelst, onder anderen: Art. 1. » Al wie door geweld, bedreigingen, misbruik van gezag of onder den valschen schijn van eenig ambt, of bediening te bekleeden, of door de bevoegde magt daartoe gemagtigd te zijn, onwettiglijk iemand uit zijne eigene of eens anders woning of verblijf, of van openbare plaatsen opligt, en denzelven alzoo van zijne vrijheid berooft, zal worden gestraft met enkele tuchthuisstraf van ten minste drie en ten langste vijf jaren, of met eerloosverklaring. »

Art. 2. » Al wie iemand onwettiglijk gevangen houdt of, des bewust daartoe eene plaats leent, zal, indien de opsluiting niet langer dan eene maand heeft geduurd, met enkele tuchthuisstraf van ten minste drie en ten langste vijf jaren, of met eerloosverklaring worden gestraft. Indien de opsluiting langer dan eene maand heeft geduurd, zal de schuldige met enkele tuchthuisstraf van ten minste drie en ten langste tien jaren worden gestraft. »

Mishandeling van den gevangene zal door den regter kunnen gestraft worden met zware tuchthuisstraf van ten minste zeven en ten langste twintig jaren, al of niet met enkele tentoonstelling.

De *vijftiende titel* bepaalt in art. 1. » Zij, die een kind, beneden het jaar oud, op eene eenzame plaats te vondeling hebben gelegd, of die een kind opzettelijk, ten einde zich daarvan te ontslaan, op eene eenzame plaats hebben verlaten, zullen worden gestraft met correctionele gevangenisstraf van ten minste zes maanden en ten langste drie jaren.

» Indien het te vondeling leggen of verlaten is geschied op eene niet eenzame plaats, zal de schuldige worden gestraft met correctionele gevangenisstraf van ten minste drie maanden en ten langste een jaar. »

Verminking, kwetsing enz. van een vondeling, ten gevolge van het te vondeling leggen, zal worden gestraft, naar gelang der onderscheidingen, als doodslag, moord of kindermoord (art. 2).

De *zestiende titel* bepaalt in art. 1. « Al wie zich zal hebben schuldig gemaakt aan openbare schending of kwetsing der eerbaarheid, zal worden gestraft met correctionele gevangenisstraf van ten minste drie maanden en ten langste drie jaren, en met eene geldboete, de som van *f* 300 niet te bovengaande, te zamen of afzonderlijk. »

Verschillende onderscheidingen worden gemaakt omtrent overspel, of dit namelijk geschiedt door gehuwde lieden, of door gehuwden en ongehuwden. Het eerste geval wordt het zwaarst gestraft, te weten, met correctionele gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar, wat den man betreft, en van zes tot achttien maanden wat de vrouw aangaat. — Het aangaan van een ander huwelijk, gehuwd zijnde, wordt gestraft met enkele tuchthuisstraf van ten minste vijf en ten langste tien jaren.

De *zeventiende titel* bepaalt art. 1. » Aan laster is schuldig al wie, met het kennelijk oogmerk om te beleedigen, aan iemand eene bepaalde daad ten laste legt, waardoor deszelfs eer of goede naam wordt aangerand. «

Art. 2. » Aan hoon is schuldig al wie, met het kennelijk oogmerk om te beleedigen, zonder aantijging eener bepaalde daad, een anders eer of goeden naam aanrandt, hetzij door hem eene bepaalde ondeugd te last te leggen, hetzij door hem op eenige andere wijs met woorden of daden te beleedigen. Bloote scheldwoorden, niet met het kennelijk oogmerk om eens anders eer of goeden naam aan te randen, geuit, zullen met politiestraffen worden gestraft. »

(Het vervolg hierna.)

KONING *LODEWIJK PHILIPS.*

(Vervolg van N°. 115).

Dat er vóór de ordonnantien van Julij eene orleansche partij en een ontwerp om dit huis op den troon te brengen bestaan heeft, wordt ten onregte door *Marrast* en anderen beweerd. Intusschen had het huis *van Orleans* vele vrienden en aanhangers. De hertog zelf bevond zich gedurende den strijd der julij-dagen te Neuilly. *Laffitte* vorderde van hem dat hij zich aan het hoofd der natie zou stellen. Hij zond boden op boden tot hem. De hertog worstelde lang over het te nemen besluit. Hij liep des nachts de vertrekken van Neuilly op en neer, onzeker wat hij doen zou. Eindelijk toen de breuk tusschen de oude dijnasty en het volk volkomen en er geen terugkeer meer mogelijk was; toen de republik door de parijsche jeugd en de mannen van het stadhuis geproclameerd zou worden; toen in de oogen van alle bezadigden en vermogenden Frankrijk ten gevolge der republiek, met regeringloosheid, burgeroorlog en partijwoede, met een oorlog tegen Europa en een algemeen bankroet bedreigd werd, — toen besloot de hertog zich aan het hoofd te stellen, door zijn naam aan de wet en de orde met de vrijheid te verbinden, alle kloeke en verstandige burgers om zich te verzamelen, en met hen het nieuw gebouw van het monarchale Frankrijk op te trekken, niet door een nieuw verkiezingsstelsel en eene nieuwe grondwet, maar uit de bestanddeelen der oude constitutie en de reeds bestaande kamers. Daardoor werd de afgrond der revolutie, die reeds, met de openbare, zoovele bijzondere belangen had geschokt, sneller gedempt dan anders het geval zou geweest zijn. Zonder het besluit van *Lodewijk Philips* om de burgerkroon te aanvaarden (hetwelk de daarover door den hertog geraadpleegde *Talleijrand*, met de woorden: *il faut l'accepter* zou beslist hebben), zonder dat besluit, kon gezegde uitkomst niet verkregen worden, maar even noodzakelijk hing van de troonsbeklimming van *Lodewijk Philips* de vrede van Europa af. Had hij als voogd en regent voor den onmondigen koning *Hendrik V* willen optreden, dan stond hij alleen, midden in het opgewonden Parijs, en de regeringloosheid zou gezegevierd hebben. Dit alles moet hem duidelijk voor den geest gestaan hebben, toen hij met *Laffitte* en *Lafayette* den 31sten Julij arm in arm de trappen van het stadhuis opging. Hetzelfde verlangden ook de mannen die zich thans om hem schaarden. *Benjamin Constant*, *Laffitte*, *Dupin*, de oude, *Guizot* en anderen verlangden eene dijnasty die de voorwaarden eener vertegenwoordigende monarchy aannam en vervulde; eene dijnasty die aan het volk den troon had te danken. Geen ander huis was zoo nationaal als het Orleansche, aan welks hoofd een helderdenkende, liberale vorst stond, die de misslagen der vorige monarchy met waardigheid en overeenkomstig de wet had tegengewerkt; een deugdzame, opgeklaarde, wetenschappelijke en schrandere vorst, vol vaderlandschen geest; een krijgsman eindelijk, die voor de nationale kleuren bij Valmy en Jemappes roemrijk gestreden had. Alzoo bragt de oppositie den vorst, die vijftien jaren lang zich den troon waardig had getoond, dien *Courier* en *Cauchois Lamaire* in hunne vlugschriften als den man der natie hadden aangeduid, op den ledigen troon, en de hoofden der oppositie sedert vijftien jaren in de kamers, werden zijne ministers.

De onder het voorzitterschap van *Laffitte* in diens hotel verzamelde gedeputeerden, ten getale van 60, benoemden op den 30sten

alzoo nog vóór de door *Karel X* op den 3den Augustus bepaalde opening der kamers, den hertog *van Orleans* tot stadhouder van het rijk. (Op denzelfden dag had *Karel X* een bevel uitgevaardigd om den hertog *van Orleans* gevangen te nemen). In het protocol dezer zitting van den 30sten Julij heet het: » De tegenwoordig te Parijs vereenigde gedeputeerden hebben gemeend dat het dringend noodzakelijk was Z. K. H. den hertog *van Orleans* te verzoeken, dat hij zich naar de hoofdstad begeve, om de betrekking van stadhouder des koningrijks op zich te nemen, en hem den wensch te kennen te geven, dat hij de nationale kleuren behoude. De gezegde vereeniging heeft daarenboven de noodzakelijkheid ingezien, om in de aanstaande zitting der kamers zich in de eerste plaats bezig te houden met aan het land de onmisbare waarborgen voor de uitvoering van het charter te geven." — De te Parijs zijnde pairs (ruim 30) hechteden hunne goedkeuring aan dit besluit. Door de gedeputeerden uitgenoodigd, begaf de hertog zich nog denzelfden avond ten elf ure van Neuilly naar de hoofdstad, en vaardigde den 31sten de volgende proclamatie uit:

» Inwoners van Parijs, de tegenwoordig in de hoofdstad bijeenzijnde gedeputeerden van Frankrijk hebben mij den wensch geuit dat ik mij naar de hoofdstad zou begeven, om de betrekking van stadhouder des koningrijks te aanvaarden. Ik heb niet geaarzeld uwe gevaren te deelen, mij in het midden uwer heldhaftige bevolking te begeven, en al mijne krachten in te spannen om u voor de rampen van den burgeroorlog en der regeringloosheid te bewaren. Toen ik in de stad Parijs terugkeerde, droeg ik met fierheid die roemrijke kleuren die gij weder aangenomen hebt, en die ik zelf lang gedragen had. De kamers zullen spoedig bijeenkomen en op de middelen bedacht zijn, om het gezag der wet en de handhaving van de regten der natie te verzekeren. Het charter zal nu voortaan eene waarheid zijn."

Op denzelfden dag vereenigden zich verder de gedeputeerden ten getale van 89, bij *Laffitte*, die het voorzitterschap bekleedde. Men beval dat er 10,000 exemplaren van de proclamatie des hertogs zouden gedrukt worden. *Guizot*, *Villemain*, *Berard* en *Benjamin Constant* vervulden de betrekking van voorloopige secretarissen. Hierop werd eene, door *Guizot* gestelde, »Proclamatie van de te Parijs aanwezende gedeputeerden aan het fransche volk" uitgevaardigd. De openbare rust en orde waren thans hersteld. De algemeene stadhouder van het koningrijk vaardigde op den 1sten Augustus negen ordonnantien uit, te weten: 1.) De fransche natie neemt hare kleuren weder aan; er zal geene andere dan de driekleurige kokarde gedragen worden; 2.) de kamer der pairs en de kamer der gedeputeerden zullen op den 3den Augustus in hare gewone vergaderzalen bijeenkomen (was onderteekend door *Guizot*); de ordonnantien 3 tot 6 hielden de benoemingen van de heeren *Dupont* de l'Eure, *Gerard*, *Guizot* en *Louis* tot commissarissen bij de verschillende ministerien, die terstond onder den naam van comité in het Palais Royal vergaderden; de ordonnantien 7—9 hielden de benoeming van den raad van justitie *Girod*, de l'Ain, tot prefect van policie te Parijs, *van Auberne* tot prefect te Versailles en *van Clausse* tot maire aldaar. Verder werden onder-commissarissen in de ministerien, voorts de graaf *Reinhard* voorloopig tot hoofd van het departement der buitenlandsche zaken, en de generaal *Lamarque* tot opperbevelhebber in de westelijke departementen (Vendée, Bretagne en de Pyrenëen) benoemd. Op denzelfden dag (1 Augustus) legde de stedelijke commissie van Parijs hare functien, die zij vijf dagen lang bekleed had, in handen van den algemeenen stadhouder neder, en den volgenden dag bragt de generaal *Lafayette* ter openbare kennis, dat hij op het verlangen van den algemeenen stadhouder, de betrekking van generalen kommandant over al de fransche nationale garden op zich genomen had. De op denzelfden dag door *Karel X* en den Dauphin onderteekende acte van afstand, luidde volgens den *Moniteur* aldus:

Aan mijn neef, den hertog *van Orleans*, stadhouder des koningrijks. Rambouillet den 2den Augustus 1830. — Mijn Neef, Ik gevoel eene te diepe smart over de rampen die mijn volk treffen, of hen nog bedreigen kunnen, dan dat ik niet op middelen zou bedacht zijn om dezelve af te wenden. Ik heb derhalve het besluit genomen, ten gunste van mijnen kleinzoon, den hertog *van Bordeaux*, afstand van de kroon te doen. De Dauphin, die mijne gevoelens deelt, ziet eveneens ter gunste van zijnen neef van zijne regten af. Gij zult derhalve in uwe betrekking als stadhouder der koningrijks de troonsbeklimming van *Hendrik V* moeten proclameren. Gij zult daarenboven, zooveel van u afhangt, alle maatregelen nemen om den regeringsvorm van den nieuwen koning gedurende diens minderjarigheid op vasten voet te brengen. Ik bepale mij hierbij om mijne besluiten kenbaar te maken, als een middel om nog veel onheils voor te komen. Gij zult mijn besluit aan het diplomatieke korps mededeelen; en de proclamatie, waarbij mijn kleinzoon, onder den naam van *Hendrik V*, als koning erkend wordt, mij zoo spoedig mogelijk doen toekomen. Ik belast den luitenant-generaal burggraaf *de Foissac Latour* dezen brief u ter hand te stellen. Hij heeft bevel zich met u omtrent de schikkingen te verstaan, die ten behoeve der personen die mij begeleid hebben, kunnen genomen worden, evenzeer als omtrent de beste maatregelen mij en mijner familie betreffende. Wij zullen daarna de andere maatregelen vaststellen die een gevolg van de regeringsverandering zijn. Ik vernieuw u, mijn neef, de verzekering der gezindheden waarmede ik ben uw toegenegen Neef *Karel-Lodewijk Anton*.

(*Het vervolg hierna*).

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag (24 *September*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52; id. 5 pCt. 104¼; Kansb. 26¼; Amort.-Sijndik. 93⅞; dito 3½ pCt. 76⅝; Domein Losr. 101⅞; Handelm. 137½; dito nieuwe 102½; O. Indie 5 pCt. 99; Spoorweg op Haarlem 70½; op Rott. 70; Rijn Spoorw. 91⅞; Haarlemmerm. 103¼; Rusland 105⅝; 4 pCt. 89 5/16; Inschr. en Assign. 6 pCt. 69¾; Certif. van dito 71¼; Spanje 16; Portugal 30⅝; Oostenr. Met. 107¾; Braz. 67¾; Columb. 16; Mexiko 34; Peru 9; Philadelphia bij Hope 38½; id. bij Roths. 6 pCt. 61.

**IN DE LIJMKOKERIJ TE *SCHOONDERLOO* is steeds voorhanden een ruime voorraad van *extra puik puike heldere en doorschijnende*, ook *tweede en derde soort*, *smalle* LIJM, benevens *Engelsch* formaat van *eerste*, *tweede en derde* kwaliteit, die tot billijke prijzen verkocht worden.

Orders of aanvraag naar Monsters gelieve men te adresseren aan den Ondergeteekende, in de Mospapier-Fabrijk, Baan, C, n°. 595, te *Rotterdam*.

W. VAN HOUTEN.

INTEEKENING, OP NAGELATENE LEERREDENEN, *van den Wel Eerw. Heer* A. VAN BEMMELEN, laatst Predikant, te *Oosterhout*, bij *Breda*.

R. STEMVERS, Boekhandelaar te Amsterdam, zal, op geëerd verzoek van, en in het belang der familie des waardigen Overledenen, bij *Inteekening* uitgeven: Een' BUNDEL VAN TWAALF LEERREDENEN, bevattende de geschiedenis van *Abraham*, door den Overledene voor de pers gereed gemaakt.

De Berigten van Inteekening zijn, bij den Uitgever te Amsterdam, alsmede bij de meeste Boekhandelaars alom, *gratis* te bekomen.

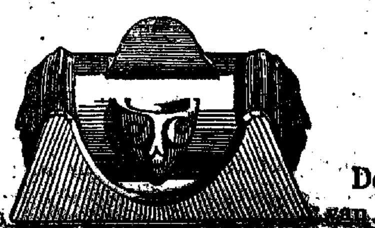

The Patent Gravitating

INKSTAND

VAN PERRY & COMP.

Deze geheel Nieuwe INKTKOKERS van differente grootte en prijzen zijn voor algemeen gebruik zeer geschikt, en de Gepatenteerden verzoeken de HH. Kooplieden, Kassiers, Advokaten, Ambtenaren, enz. aan dezelve eenige oplettendheid te willen schenken, om zich van hunne nuttigheid te overtuigen.

De Inkt is daarin voor stof en den nadeeligen invloed der lucht bewaard, vertoont zich wanneer men wil, klaar en zuiver in het Bakje waarin de Pen gedoopt wordt, en snelt even gemakkelijk, door eigen zwaartekracht, weder naar den Cylinder terug.

De Vorm is zeer bevallig en geheel verschillend van alle INKTKOKERS.

ONDERRIGTING HOE DEN DUBBEL GEOCTROOYEERDEN FILTREER INKTKOKER TE GEBRUIKEN.

1. Men heffe het deksel op, schroeve het filterkopje los, en vulle den Inktkoker; daarna schroeve men het filterkopje goed digt, men doe het deksel toe, en de inktkoker is gereed voor het gebruik.

2. Men doe het deksel langzaam open, en het filterkopje zal dadelijk met eene genoegzame hoeveelheid gevuld zijn, welke, na believen, daarin blijft en door het toe doen van het deksel wederom in den inktkoker terug gevoerd wordt; in dien staat kan den inkt niet overloopen, welke veranderingen in de luchtgesteldheid ook zijn mogen.

NB. Indien de Filter, door dikken inkt of andere beletsels zoude verstopt worden, zoo moet men denzelven uitnemen en rein spoelen. Het is tevens aan te raden, om den zuiger te bevochtigen, nu en dan eenige druppels fijne en zuivere olie, in de luchtpomp door de kleine opening van het koepeltje te laten loopen.

PERRY'S DOUBLE PATENT-PENS (STALEN PENNEN) N°. 2.
» RAVEN BLACK PENS » » » 2.
» BRONZE PENS » » » 2.

worden in Kokers van 25 Stuks met Penhouder, tot *zeer billijk gestelde Prijzen* verkocht, te *Breda*, bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., benevens alle andere soorten van:

PERRY'S GEPATENTEERDE PENNEN, SUPRA FIN ECHT ENGELSCH POSTPAPIER, POTLOODEN, veele soorten zeer goedkoop MECHANIEK VELIN SCHRIJF- en POSTPAPIER, van *f* 3,— tot *f* 10,— per Riem.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.